

MAYIS AYI FİYAT GELİŞMELERİ

6 HAZİRAN 2016

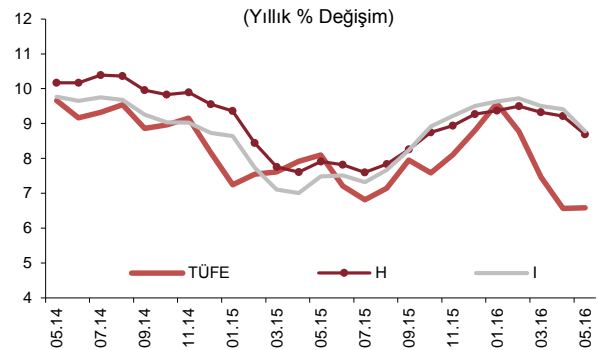
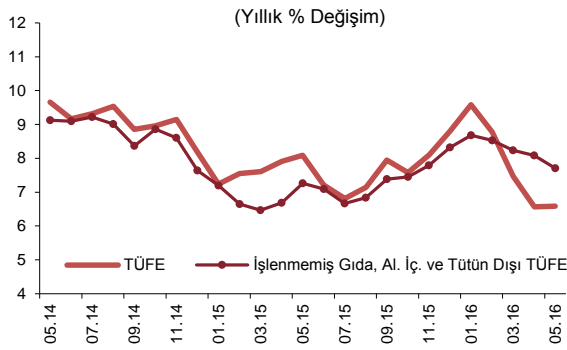
ÖZET...

Mayıs ayında tüketici fiyatları yüzde 0,58 oranında artmış, yıllık enflasyon yüzde 6,58 ile yatay seyretmiştir. Gıda fiyatları ılımlı bir seyir izlese de bu grupta yıllık enflasyon baz etkisiyle yükselmiştir. Hizmet grubu enflasyonunun ana eğilimi görece yüksek seviyesini korumuştur. Diğer taraftan, birikimli döviz kuru etkisinin azalmaya devam etmesi ve giyim fiyatlarının mevsimsel ortalamalarından daha düşük bir artış kaydetmesiyle temel mal fiyatlarının yıllık enflasyonu ve ana eğiliminde belirgin bir düşüş gözlenmiştir. Bu doğrultuda, temel mal fiyatlarına bağlı olarak, çekirdek göstergelerin yıllık enflasyonlarında azalış kaydedilmiş, ana eğilimlerindeki iyileşme belirginleşmiştir.

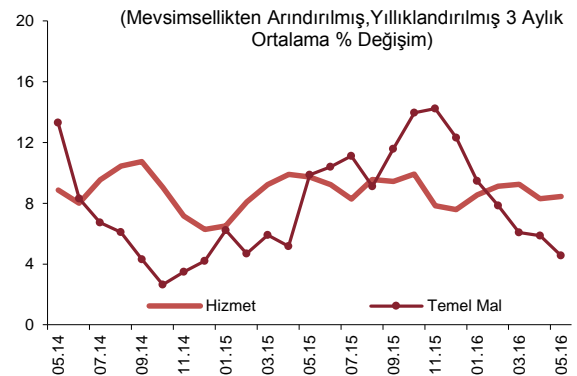
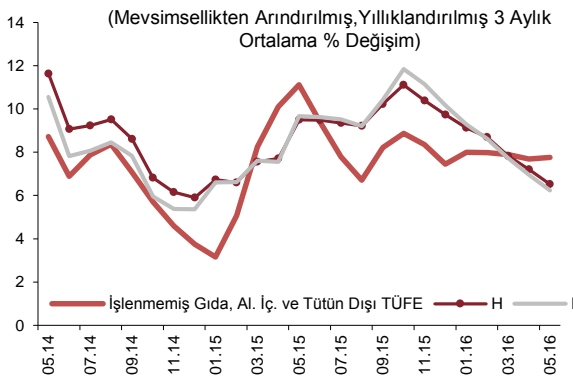
...DEĞERLENDİRMELER...

Mayıs ayında tüketici fiyatları yüzde 0,58 oranında artmış ve yıllık tüketici enflasyonu yatay seyreterek yüzde 6,58 olmuştur. Bu dönemde H ve I endekslerinin yıllık değişim oranları sırası ile 0,52 ve 0,64 puan azalarak yüzde 8,69 ve 8,77 olarak gerçekleşmiştir.

Alt grupların yıllık tüketici enflasyonuna katkıları incelendiğinde, bir önceki aya göre gıda grubunun katkısı 0,28 puan artarken temel mal grubunun katkısı 0,29 puan azalmıştır. Bu dönemde enerji ve hizmet gruplarının katkılarında kayda değer bir değişim gözlenmemiştir.

Mevsimsellikten arındırılmış verilerle enflasyonun üç aylık ortalamalara göre ana eğilimi incelendiğinde, çekirdek enflasyon göstergelerindeki iyileşmenin, temel mal kaynaklı olarak, Mayıs ayında belirginleştiği gözlenmiştir. Bu dönemde, hem giyim fiyatlarındaki artışın mevsim ortalamalarının altında gerçekleşmesi hem de giyim dışı temel mal fiyatları eğiliminin yavaşlamasıyla temel mal grubunun ana eğiliminde bir iyileşme kaydedilmiştir. Diğer taraftan, hizmet grubu ana eğilimi yüksek seviyesini korumuştur.

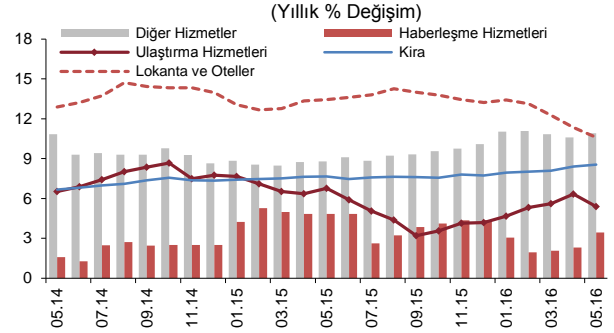
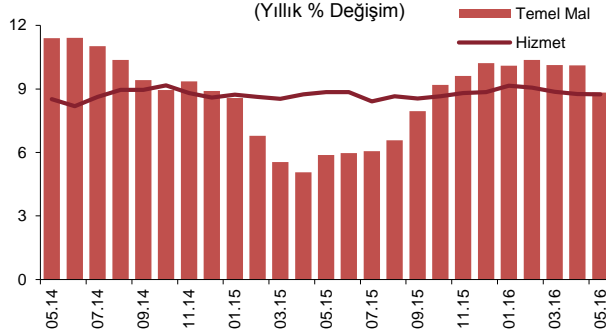

Mayıs ayında hizmet fiyatları yüzde 0,76 oranında artmış ve grup yıllık enflasyonu yüzde 8,74 ile yataya yakın seyretmiştir. Bu dönemde yıllık enflasyon, ulaştırma ve lokanta-otel gruplarında gerilerken diğer alt gruplarda yükselmiştir. Yıl başından bu yana yükselişini sürdüren yıllık kira

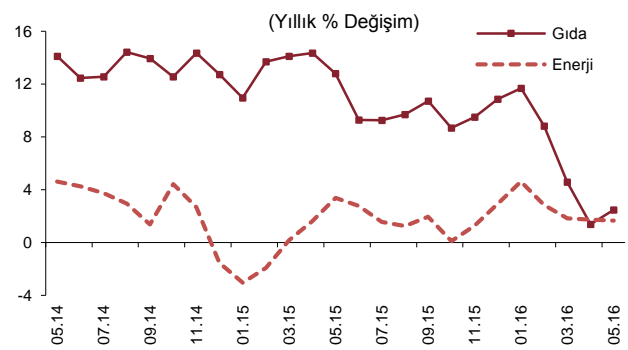
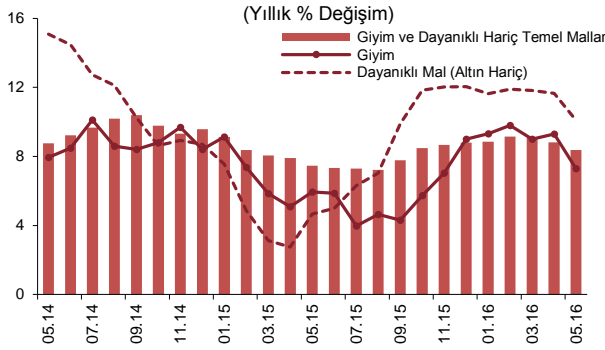
MAYIS AYI FİYAT GELİŞMELERİ

6 HAZİRAN 2016

enflasyonu, bu dönemde yüzde 8,56'ya ulaşmıştır. Aylık fiyat artışları itibarıyla haberleşme ile diğer hizmetler grupları ön plana çıkmıştır. Haberleşme fiyatlarındaki yükselişi sabit telefon görüşme ve abonelik ücretlerindeki artışlar sürüklerken diğer hizmetler grubunda paket tur fiyatlarındaki artış (yüzde 11,07) dikkat çekmiştir. Lokanta-otel alt grubu fiyat artışları ise gıda fiyatlarındaki olumlu görünümün etkisiyle ılımlı seyretmeye devam etmiştir.

Temel mal grubu yıllık enflasyonu Mayıs ayında 1,29 puan azalarak yüzde 8,82 olarak gerçekleşmiştir. Bu dönemde yıllık enflasyon tüm alt gruplarda düşüş kaydetmiştir. Giyim fiyatları mevsim ortalamalarının altında artmış ve yıllık enflasyon 2 puan gerileyerek yüzde 7,30 olmuştur. Mayıs ayında dayanıklı mal grubu fiyatları yüzde 0,33 oranında gerilerken bu gelişimde beyaz eşya ve mobilya fiyatları öne çıkmıştır. Bu dönemde giyim ve dayanıklı dışı temel mal grubunda fiyatların aylık artış eğilimi yavaşlamıştır. Döviz kurunun birikimli etkilerinin yavaşlamasıyla temel mal grubu enflasyonu son 8 ayın en düşük seviyesine gerilemiştir.

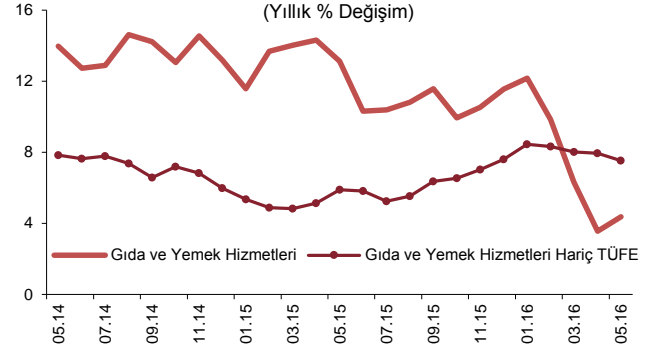
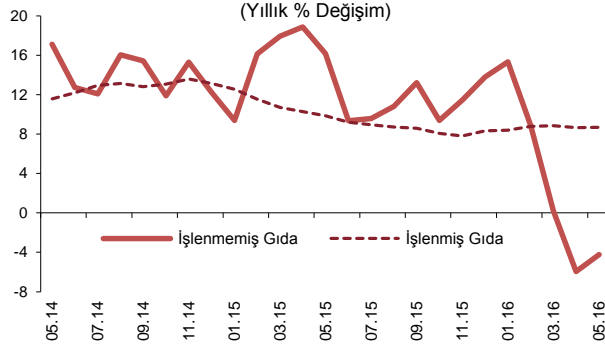
Enerji fiyatları Mayıs ayında yüzde 1,10 oranında artmıştır. Bu gelişimde uluslararası petrol fiyatlarındaki yükseliş ve Türk lirasındaki değer kaybına bağlı olarak yüzde 3,42 oranında artan akaryakıt fiyatları belirleyici olmuştur. Bu dönemde tüp gaz ve su fiyatlarında da artış gözlenmiştir. Diğer taraftan, yıllık enerji enflasyonu baz etkisiyle 0,08 puan gerileyerek yüzde 1,65 olmuştur.

Gıda ve alkolsüz içecekler grubu yıllık enflasyonu 1,09 puan artışla yüzde 2,47 oranına yükselse de düşük seyrini korumuştur. Bu gelişimde öne çıkan işlenmemiş gıda fiyatları aylık bazda gerilemiş, ancak bu grupta yıllık enflasyon temelde sebze fiyatlarındaki baz etkisiyle yüzde -4,22'ye yükselmiştir. Mayıs ayında kırmızı et fiyatları alınan tedbirlerin etkisiyle ılımlı seyrini sürdürmüştür. Öte yandan, işlenmiş gıda yıllık enflasyonu yüzde 8,70 ile yüksek seyretmektedir. Bu grupta ekme ve tahıl ürünlerinde yıllık enflasyon, son altı aylık dönemde yukarı yönlü bir görünüm izleyerek yüzde 9,93'e ulaşmıştır.

Bu dönemde, gıda ve yemek hizmetleri grubunun yıllık enflasyonu yüzde 4,37'ye yükselirken yıl başından bu yana azalma eğiliminde olan gıda ve yemek hizmetleri hariç tüketici enflasyonu yüzde 7,53'e gerilemiştir.

MAYIS AYI FİYAT GELİŞMELERİ

6 HAZİRAN 2016

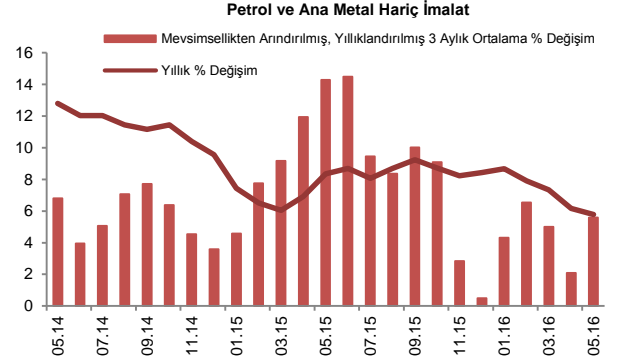
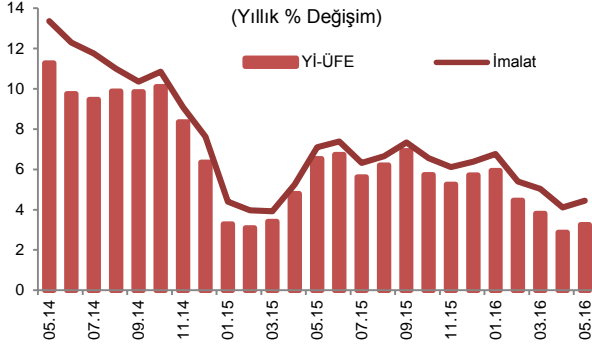
	Aylık Yüzde Değişim		Yıllık Yüzde Değişim	
	Mayıs 2016	Mayıs 2015	Mayıs 2016	Mayıs 2015
TÜFE	0,58	0,56	6,58	8,09
1. Mallar	0,50	0,47	5,68	7,78
Enerji	1,10	1,18	1,65	3,38
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	-1,64	-2,68	2,47	12,81
İşlenmemiş Gıda	-4,05	-5,77	-4,22	16,19
Taze Meyve-Sebze	-10,54	-13,49	-12,53	17,75
Diğer İşlenmemiş Gıda	-0,02	-0,69	1,20	15,38
İşlenmiş Gıda	0,43	0,40	8,70	9,86
Ekmek ve Tahıllar	0,40	0,17	9,93	7,46
Diğer İşlenmiş Gıda	0,45	0,53	8,04	11,29
Enerji ve Gıda Dışı Mallar	1,78	2,71	9,63	5,81
Temel Mallar	2,06	3,27	8,82	5,88
Dayanımlı Mallar	-0,01	1,01	10,50	5,23
Dayanımlı Mallar (Altın Hariç)	-0,33	1,08	10,09	4,66
Alkollü İçecekler ve Tütün	-0,03	0,01	12,79	4,08
Altın	5,27	-0,23	17,12	16,37
2. Hizmetler	0,76	0,77	8,74	8,85
Kira	0,77	0,62	8,56	7,65
Lokanta ve Oteller	0,51	1,20	10,59	13,44
Ulaştırma Hizmetleri	0,25	1,12	5,40	6,76
Haberleşme Hizmetleri	1,12	0,00	3,45	4,84
Diğer Hizmetler ^(*)	1,00	0,70	10,92	8,78
3. Temel Göstergeler				
İşlenmemiş Gıda, Al. İç. ve Tütün Dışı TÜFE	1,21	1,58	7,70	7,26
H	1,20	1,69	8,69	7,91
I	1,36	1,96	8,77	7,48

Kaynak: TÜİK, TCMB.

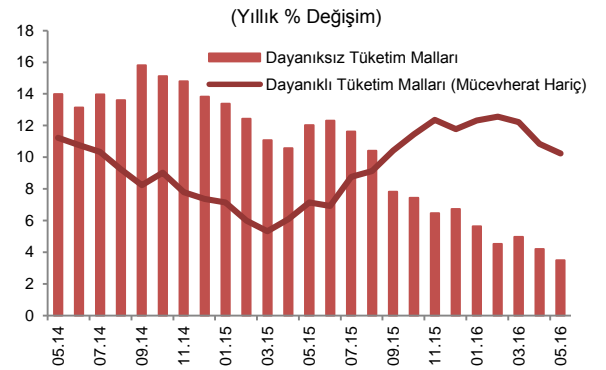
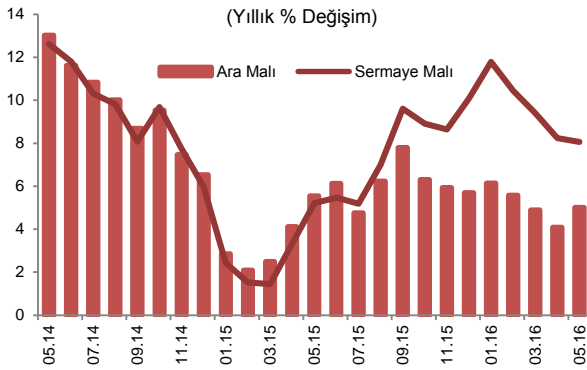
(*) Diğer hizmetler: Kira, lokanta ve oteller, ulaştırma ile haberleşme hizmetleri dışında kalan hizmet endeksi.

...Yİ-ÜFE...

Yurt içi üretici fiyatları Mayıs ayında yüzde 1,48 oranında artmış, yıllık enflasyon 0,38 puan artarak yüzde 3,25 olmuştur. Aylık artışta, petrol ve ana metal sektörleri öne çıkarken bu gelişmede uluslararası petrol fiyatlarındaki yükseliş ve Türk lirasındaki değer kaybı belirleyici olmuştur. Yıllık enflasyon imalat sanayisinde yüzde 4,45'e yükselirken petrol ve ana metal hariç imalat sanayisinde yüzde 5,79'a gerilemiştir.

Ana sanayi gruplarına göre incelendiğinde, Mayıs ayında tüm alt grup fiyatlarında artış gözlenmiştir. Ara malı imalatı fiyatlarındaki artışta (yüzde 1,90) demir-çelik ürün fiyatları belirleyici olmuştur. Sermaye malı imalatındaki fiyat artışında ise özel amaçlı makine imalatı ve metal yapı ürünleri öne çıkmıştır. Bu dönemde dayanıksız tüketim mallarında et ve et ürünleri belirgin bir artış kaydetmiştir. Mücevherat dışı dayanıklı tüketim malları fiyatlarındaki artışta ise mobilya ve ev aletleri fiyatları belirleyici olmuştur. Sonuç olarak Mayıs ayında, tüketici fiyatları üzerinde üretici fiyatları kaynaklı maliyet yönlü baskılar bir önceki aya kıyasla artsa da zayıf seyrini sürdürmüştür.

MAYIS AYI FİYAT GELİŞMELERİ

6 HAZİRAN 2016

...TABLOLAR

Mayıs Ayı TÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2016		2015	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
TÜFE	100	0,58	6,58	0,56	8,09
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	23,68	-1,64	2,47	-2,68	12,81
Alkollü İçecekler ve Tütün	4,98	-0,03	12,79	0,01	4,08
Giyim ve Ayakkabı	7,43	8,04	7,32	10,06	5,99
Konut	15,93	0,38	6,51	0,46	8,32
Ev Eşyası	8,02	-0,28	9,18	0,82	7,83
Sağlık	2,66	0,25	9,58	0,24	6,96
Ulaştırma	14,31	1,10	5,72	1,76	1,75
Haberleşme	4,42	0,92	2,86	-0,16	3,17
Eğlence ve Kültür	3,81	0,91	8,97	1,08	8,70
Eğitim	2,56	1,04	7,56	0,46	7,31
Lokanta ve Oteller	7,47	0,51	10,59	1,20	13,44
Çeşitli Mal ve Hizmetler	4,73	0,95	11,87	0,39	9,79

Kaynak: TÜİK.

Mayıs Ayı Yİ-ÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2016		2015	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
Yİ-ÜFE	100,00	1,48	3,25	1,11	6,52
Madencilik	3,50	2,43	-0,39	0,86	0,02
İmalat	87,28	1,87	4,45	1,53	7,09
Petrol Ürünleri Hariç İmalat	84,65	1,49	5,45	1,28	8,06
Petrol ve Ana Metal Ürünleri Hariç İmalat	75,61	0,95	5,79	1,31	8,35
Elektrik, gaz üretimi ve dağıtımı	8,13	-3,25	-8,63	-2,73	2,13
Su Temini	1,08	0,49	7,58	1,06	22,32
Ana Sanayi Kollarına göre Yİ-ÜFE					
Ara Malı		1,90	5,00	1,00	5,54
Dayanıklı Tüketim Malları		1,64	11,35	0,75	9,10
Dayanıklı Tüketim Malları (Mücevherat Hariç)		0,59	10,25	1,14	7,16
Dayanısız Tüketim Malları		1,04	3,51	1,72	12,03
Sermaye Malı		1,05	8,06	1,22	5,22
Enerji		1,35	-9,51	0,42	-1,46

Kaynak: TÜİK.

Bu rapor, fiyat istatistiklerinin Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanmasını izleyen iş günü içinde yayımlanmakta ve TCMB'nin bir önceki ayın enflasyon rakamlarına ilişkin ilk görüşlerini ifade etmekte olup, resmi fiyat istatistiklerinin açıklanması ile Para Politikası Kurulu toplantısı arasında geçen süre zarfında aylık enflasyon gelişmelerinin kamuoyu tarafından daha sağlıklı biçimde yorumlanmasına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.